

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 693
Din data de 29.11.2017

Dosar nr.: 416/2017

Petiția nr.: 4168/16.08.2017

Petent:

Reclamați: Inspectoratul General al Poliției Române, Ministerul Afacerilor Interne

Obiect: aspecte discriminatorii la adresa femeilor cuprinse în conținutul art. 51 din Manualul de Bune Practici pentru Polițistul de Ordine Publică

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1.

I.2. Numele și reședința părților reclamate

I.2.1. Inspectoratul General al Poliției Române,

I.2.2. Ministerul Afacerilor Interne,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentei vizează faptul că Manualul de Bune Practici de Intervenție pentru Polițistul de Ordine Publică, la art. 51, conține aspecte discriminatorii la adresa femeilor

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 4168/21.09.2017 și nr. 4868/21.09.2017 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 10.10.2017. La termen, părțile din dosar nu au fost prezente.

3.3. Procedura legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 4168/16.08.2017, petenta arată următoarele:

- a solicitat în mai multe rânduri procedura de intervenție a polițistului local (după ce a fost discriminată și amendată în anul 2016 de un agent de poliție);

- la data de 06.06.2017 DGPMB i-a comunicat Manualul de Bune Practici și Intervenție pentru Polițistul de Ordine Publică;

- după ce a lecturat manualul a observat că prevederile art. 51 – „*Intervenția față de persoanele de sex feminin*” sunt discriminatorii;

- la data de 19.06.2017 i s-a comunicat Adresa nr. 733482, prin intermediul căreia se menționa „*În prezent, se efectuează demersuri în vederea înlocuirii Dispoziției IGPR...*”

- **art. 51** din manual prevede: „(1) *Intervenția față de persoanele de sex feminin. Polițiștii vor trata persoanele de sex feminin care săvârșesc fapte ilicite în aceleași condiții ca și cele de sex masculin, având în vedere că pericolul social al faptelor comise de femei, este același ca și al faptelor comise de bărbați.*

(2) *În cazul luării unor măsuri față de persoanele de sex feminin vor fi avute în vedere o serie de aspecte care particularizează acest tip de intervenție.*

(3) *În primul rând, femeia nu trebuie subestimată ca adversar. Unele femei sunt destul de puternice, chiar și cele mai slabe pot lovi și vătăma un bărbat. Majoritatea femeilor nu ezită să folosească orice armă pentru a se apăra.*

(4) *În intervenția față de femei, polițistul poate suporta riscul de a fi acuzat pe nedrept de comportare nedemnă, dar poate fi supus și debitului verbal excesiv al acestora, uneori vulgar și jignitor. Ca urmare, intervenția se va face, de regulă, în prezența unui martor asistent. În astfel de cazuri, cel mai indicat să se solicite intervenția echipajului auto și a unei polițiște pentru efectuarea controlului persoanei în cauză sau controlul bagajului.*

(5) *Când trebuie să conducă la sediul poliției o femeie, este indicat ca polițistul să cheme patrula auto, iar, în cazul în care pentru conducerea acesteia folosește un alt mijloc de transport, trebuie să se asigure că locurile din spate sunt în permanență iluminate (noaptea), în așa fel încât conducătorul auto să poată vedea persoanele aflate în autovehicul. Într-o astfel de situație polițistul are obligația de a-și nota în agendă numele conducătorului auto și numărul de înmatriculare al autovehiculului”*

4.1.2. Prin intermediul concluziilor scrise înregistrate sub nr. 6109/16.11.2017, petenta susține că prin intermediul memoriului nu a dorit să sesizeze o faptă de discriminare directă împotriva acesteia, ci a dorit să arate CNCD materialul didactic pentru agenții de poliție, redactat de IGPR, respectiv art. 51, pe care îl consideră discriminatoriu pe criteriul sexului;

- nu a observat să existe o procedură de intervenție și în cazul persoanelor de sex masculin, astfel încât a transmis spre analiză prevederile din respectivul manual, astfel încât CNCD, în temeiul propriilor competențe să demareze, eventual, din oficiu, propria investigație asupra celor învederate

4.2. Susținerile părților reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 5255/10.10.2017, **Inspectoratul General al Poliției Române (în continuare I.G.P.R.)** invocă excepția lipsei calității procesuale active a petentei, deoarece este adus ca pretext o posibilă faptă de discriminare ca urmare a lecturării de către petentă a manualului;

- petenta nu a prezentat fapte care permit a se pretuma existența unei discriminări directe sau indirecte săvârșite de instituție și nici că i-ar fi fost lezat vreun drept;

- aprobarea manualului a fost motivată de necesitatea apărării integrității cetățenilor;
- manualul a fost redactat și destinat doar polițiștilor, nu și publicului;
- instituția se află într-un amplu proces de modificare a cadrului legislativ specific, având în vedere ca intervenția polițiștilor să fie reglementată la nivel de lege pentru a fi cunoscută tuturor cetățenilor

4.2.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr.5421/17.10.2017, **Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală Juridică** invocă excepția lipsei calității procesuale pasive a ministerului. În acest sens, arată că documentul reclamat este emis de inspectorul general al I.G.P.R.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director constată că prevederile cuprinse în art. 51 din manual nu sunt discriminatorii, deoarece situațiile similare sunt tratate identic, această procedură de intervenție fiind impusă tuturor persoanelor.

5.1.1. Colegiul director reține spre analiză excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocată de reclamata I.G.P.R. și excepția lipsei calității procesuale pasive a ministerului, invocată în prezenta cauză de reclamata M.A.I.

5.2. În drept, având în vedere speța dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.*”

5.3. Având în vedere acestea, Colegiul director urmează a analiza prima excepție invocată în prezenta cauză de I.G.P.R. (excepția lipsei calității procesuale a petentei). Colegiul director respinge această excepție, motivat de faptul că petenta are interes legitim în prezenta cauză; materialul didactic cuprinde modalități de intervenție a polițistului în ceea ce privește persoanele de sex feminin. Astfel fiind acestea, petenta O.I.G., persoană de sex feminin, are interes legitim în prezenta cauză.

5.4. În ceea ce privește a doua excepție invocată în prezenta cauză, Colegiul director urmează a se pronunța (excepția lipsei calității procesuale pasive a ministerului, invocată de reclamata M.A.I.). Analizând documentele aflate la dosar, reținem că în aplicarea legii, și implicit pentru aducerea la îndeplinire a competențelor stabilite prin aceasta, inspectorul general al I.G.P.R. este îndrituit să emită dispoziții obligatorii pentru personalul din subordine. *Manualul de Bune Practici și Intervenție pentru Polițistul de Ordine Publică* nu este emis de către minister, ci de către inspectorul general al I.G.P.R.

5.4.1. Față de cele menționate, Colegiul director apreciază că M.A.I. nu are calitate procesuală pasivă în cauză, urmând a admite această excepție.

5.5. Pe fond, în cuprinsul **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, la art. 2 sunt oferite definițiile pentru discriminare.

5.6. Astfel, se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept

5.7. Există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”).

5.9. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] „*pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu*” [...]).

5.9.1. În prezenta cauză, criteriul de discriminare invocat este strâns legat de faptul că petenta este persoană de sex feminin. (criteriul de discriminare pe bază de sex).

5.10. În ceea ce privește situația petentei, **Colegiul director trebuie să analizeze situația comparabilă.**

5.10.1. Colegiul director reține că alin. 1 al articolului nr. 51 din manual prevede că „*Polițiștii vor trata persoanele de sex feminin care săvârșesc fapte ilicite în aceleași condiții ca și cele de sex masculin, având în vedere că pericolul social al faptelor comise de femei, este același ca și al faptelor comise de bărbați.*”

5.10.2. Din însăși lecturarea acestui alineat, constatăm că intervenția polițistului în toate cazurile prevăzute în cuprinsul manualului se va face cu respectarea principiului nediscriminării.

5.10.3. Manualul a fost redactat cu scopul îndrumării și pregătirii polițiștilor în vederea intervenirii în situații posibile, cuprinzând modalități concrete de acțiune de la caz la caz.

5.10.4. Totodată, Colegiul director observă că există proceduri de intervenție și pentru alte categorii de persoane, cum ar fi intervenția față de persoane aflate sub influența băuturilor alcoolice ori în stare de ebrietate, intervenția față de persoanele bolnave psihic, intervenția față de minori ș.a.m.d.

5.11. Analizând toate aceste aspecte, Colegiul director constată că situațiile similare sunt tratate identic, această procedură de intervenție fiind impusă tuturor persoanelor, indiferent de orice criteriu analizat „*...vor trata persoanele de sex feminin care săvârșesc fapte ilicite în aceleași condiții ca și cele de sex masculin (...)*”

5.12. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul nu poate reține incidența art.1 alin.3 din O.G. nr. 137/2000 republicată, în fapt neexistând o diferențiere în ceea ce privește aplicarea unui tratament în caz de intervenție. Colegiul director constată că nu există o situație de diferențiere între situații analoge, conform celor arătate la punctele de mai sus.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 6 voturi pentru și 1 vot împotriva ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată; în sensul că nu sunt situații comparabile;

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: S.V.T./A.B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.